

Op uw verzoek geef ik u een toelichting op de posten op de begroting van 2013, die substantieel afwijken t.o.v. de begroting van 2012 (meer dan € 10.000,-).

In de bijlage vindt u de meest recente conceptbegroting 2013 (24 oktober 2012)

Personeel:

Bibliotheek aan den IJssel heeft op basis van de bezuiniging van € 300.000,- een reorganisatie moeten doorvoeren. Dit heeft ingrijpende gevolgen gehad voor het aantal FTE. Op 14 februari 2013 is het aantal FTE 19,5. Per 15 februari 2013 (einde Sociaal Plan, ingaan van de nieuwe situatie) is het aantal FTE 15,1. Een verlies van FTE 4,4. Dit is als volgt opgebouwd:

- natuurlijk verloop van 1 medewerker (pensioen)
- niet opvullen van bestaande vacature uren
- minder uren beschikbaar stellen voor de frontoffice (2 mensen boventallig)
- voor alle backofficemedewerkers nieuwe contracten met minder uren
- MT urenvermindering
- Staf uren vermindering

Frontoffice totaal: 100,uur

Backoffice totaal: 42,5 uur

Staf: 16 uur

Dit levert een besparing op van € 196.109,-

Door te verminderen op personele uren is het niet meer mogelijk de vestigingen Schollevaar en 's-Gravenland onder de huidige voorwaarden open te houden.

Het ontslaan van medewerkers (boventallig op basis van het Ontslagbesluit en afspiegelingsbeginsel) en het verminderen van contracturen geeft medewerkers recht op een compensatie. Het reorganisatieplan is door de personeelsvertegenwoordiging met de vakbond besproken. De vakbond wilde alleen instemmen met het reorganisatieplan indien de medewerkers werden gecompenseerd voor het verlies van inkomsten op basis van de kantonrechtersformule.

Totale **frictiekosten** € 102.000,- waarvan €36.000,- betaald wordt in 2012 en € 66.000,- uitbetaald wordt in 2013. Het college heeft op 23 oktober 2012 besloten de frictiekosten als gevolg van de reorganisatie niet te compenseren. Op basis van deze informatie zal de begroting voor 2013 een **tekort** laten zien van € 65.994,-

Automatisering:

- Minder onderhoud apparatuur door sluiting twee vestigingen
- Koperverbinding i.p.v. glasvezel
- Daling van de kosten ledenadministratie door terugloop leden bij sluiting twee vestigingen
- Terugloop afschrijvingen
- Systeembeheer goedkoper door minder vestigingen

Besparing € 76.135,-

Collectie:

Met het sluiten van twee vestigingen is het mediabudget anders verdeeld.

Een deel van het budget zal worden toegerekend aan de Centrumvestiging omdat het reëel is te verwachten dat een deel van de pashouders uit de wijken naar de Centrumvestiging zal gaan. Ook zal door minder uitleningen het bedrag te betalen voor leenrecht (auteursvergoeding) minder zijn.

Besparing € 33.509,-

Opbrengsten:

Door het sluiten van twee vestigingen is uitgegaan van een ledenverlies van 25%. Dit levert minder abonnementsopbrengsten, reserveringen en te laatgelden op.

Minder: € 36.461,-

Specifieke dienstverlening:

Bibliotheek aan den IJssel heeft een **voorschot** genomen op de huuropbrengsten van vestiging 's-Gravenland aan IJsselkids. Hierdoor kan de begroting ook sluitend gemaakt worden. De verwachting is dat er op korte termijn overeenstemming zal zijn met IJsselkids. In de begroting van april 2012 was uitgegaan van verkoop van het pand, waardoor de huurinkomsten wegvielen. De hoogte van de huurprijs is nog niet bekend. In deze berekening is uitgegaan van een minimumprijs, de verwachting is dat deze hoger zal uitkomen. Het niet doorgaan van de verhuur heeft grote gevolgen voor de begroting. Een andere oorzaak kan zijn dat de frictiekosten, die het gevolg zijn van de reorganisatie, door de bibliotheek zelf betaald moeten worden (€ 102.000,-). Hierover is de bibliotheek nog in onderhandeling met de gemeente. Op de post Opbrengsten heeft de bibliotheek weinig invloed. Het zijn de pashouders die voor inkomsten zorgen. Wel zal de bibliotheek zich inzetten voor ledenbehoud en waar kan zich inzetten voor meer leden.

Een reden voor een positieve afwijking op deze post is de projecten die Bibliotheek aan den IJssel uitvoert. Dit levert extra inkomsten op. Echter, ook de projecten (m.n. BSN) staan bij de gemeente onder druk. De trend van de afgelopen jaren is echter wel dat de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven. Toch wordt deze post voorzichtig begroot, immers minder projecten geeft minder inkomsten.

Jaarplan 2013

- Per 1 maart 2013 zal in de vestiging **Schollevaar** een servicepunt gerealiseerd zijn. Het betreft een jeugdbibliotheek voor de jeugd t/m 12 jaar. Tevens zal er een speerpuntcollectie van 500 banden zijn voor de **doelgroep van 55 jaar en ouder**. In deze collectie zijn de genres spannend, romantisch, sprinters en actueel Nederlands opgenomen. Ook zal een beeldscherm aanwezig zijn, waar de klanten hun materialen kunnen reserveren. Voor alle pashouders in de wijk is het een punt waar materialen ingeleverd kunnen worden en afgehaald. Het servicepunt zal 2 nog te bepalen dagdelen geopend zijn met een medewerker van de bibliotheek.

Seniorweb heeft interesse in het geven van computerlessen aan ouderen. De bibliotheek wil een combinatie maken, zodat de servicepunt ook open is zonder een bibliotheekmedewerker, maar met de **vrijwilligers** van Seniorweb. In verband met deze reorganisatie van het pand zal Schollevaar 2 maanden gesloten zijn.

- In 's-Gravenland zal het pand, zoals het er nu naar uitziet, verhuurd gaan worden aan IJsselkids. Op dit moment wordt onderhandeld over de huurprijs.

In december staat een gesprek met de nieuwe directeur van OBS west gepland. In verband met zijn zakelijke en persoonlijke omstandigheden was deze afspraak niet eerder te maken. Op voorhand is gesproken over een lokaal. Dit lokaal kan naast de lokalen die gepland zijn voor het wijkcentrum. Ook dit servicepunt zal bestaan uit een jeugdbibliotheek voor de jeugd t/m 12 jaar. Tevens zal er een speerpuntcollectie van 500 banden zijn voor de **doelgroep van 55 jaar en ouder**. In deze collectie zijn de genres spannend, romantisch, sprinters en actueel Nederlands opgenomen. Ook zal een beeldscherm aanwezig zijn, waar de klanten hun materialen kunnen reserveren. Voor alle pashouders in de wijk is het een punt waar materialen ingeleverd kunnen worden en afgehaald. Het servicepunt zal 2 nog te bepalen dagdelen geopend zijn met een medewerker van de bibliotheek. Ook dit servicepunt kan een combinatie met de **vrijwilligers** van het wijkcentrum.

De pashouders van beide wijken krijgen in heel 2013 de gelegenheid hun standaardpas voor een jaar, zonder extra kosten, om te zetten in een all-in abonnement (waarde € 65,-, tegen € 40,-). Hiermee kunnen de klanten gratis reserveren en is het verlengen 4 weken i.p.v. 1 week. Kinderen en partners krijgen gratis een pas.

- De centrumvestiging zal in de ochtend, gelijk met de openstelling van de leeszaal, geopend worden voor het publiek. De klanten kunnen zelf hun materialen innemen en uitlenen en zelf hun materialen zoeken. Tijdens deze uren (van 10.00u tot 13.00u) zal er geen medewerker aanwezig zijn om de klanten te helpen. Hiermee worden de openingstijden verruimd ter compensatie van het sluiten van de vestigingen, echter zonder personeel.
- Met de komst van de **Bibliotheek op School**, inmiddels in vijf scholen gerealiseerd, zullen veel kinderen tot en met 12 jaar in aanraking kunnen komen met boeken en ontdekken hoe leuk lezen is. In 2013 zal de bibliotheek op nog 2 scholen dit concept gerealiseerd hebben. Het streven is om eind 2015 in vijftien scholen een bibliotheek te hebben gerealiseerd, al dan niet in combinatie met een wijkfunctie. De combinatiefunctionarissen spelen hierin een belangrijke rol. De subsidie voor deze activiteit loopt tot en met december 2014. De dienstverlening zal per die datum overgenomen kunnen worden door andere medewerkers binnen de organisatie. De komende twee jaar zullen zij hiervoor opgeleid gaan worden.
- Per 1 januari 2013 kan de jeugd tot en met 15 jaar weer **gratis** (m.u.v. eenmalige inschrijfkosten) lid worden.
- Sinds enige maanden draait de **Boek aan Huis** service. Deze dienst is in beginsel speciaal voor mensen die niet in staat zijn (fysiek) naar de bibliotheek te komen. Een klant wordt gekoppeld aan een vrijwilliger. De vrijwilliger zorgt, in overleg, voor de materialen die de klant graag wil hebben. Deze dienst zou uitgebreid kunnen worden voor alle klanten. Echter dan zal dit tegen betaling plaatsvinden (zg. "pizzakoerier").
- In samenwerking met Seniorweb en andere aanbieders organiseert Bibliotheek aan den IJssel activiteiten op het gebied van media en **mediawijsheid voor ouderen**. Zie onder het kopje Schollevaar en zoals

het iPad cafe (vrijdag 19 oktober). Het is de ambitie van de bibliotheek om haar Anders Lezen Punt uit te laten groeien tot een mediabar waar vooral senioren kennis kunnen maken met nieuwe lees- en informatiemogelijkheden.

- Aandacht voor **laaggeletterdheid** zal met name gericht zijn op de jeugd. Inmiddels is bekend dat de gemeente de subsidies heeft geschrapt voor laaggeletterdheid en volwassenen. Door de aanpak bij de bron, de basisschool, wil Bibliotheek aan den IJssel bijdragen aan betere geletterdheid van de jeugd. (week van de alfabetisering)
- Voor de **jongeren** (t/m 16 jaar) is een specialist jongeren en volwasseneneducatie. Zij staat in nauw contact met VMBO scholen en andere organisaties die met jongeren werken. Inzet voor jongeren is vooral het (opnieuw) plezier hebben in lezen. Activiteiten zoals “de weddenschap, week van de mediawijsheid (23 t/m 30 november speciaal voor 10 tot 14 jarigen) zijn daar voorbeelden van.
- Bibliotheek aan den IJssel maakt onderdeel uit van het **regioconvenant Rijnmond**. Binnen het convenant is uitgesproken dat meerdere bibliotheken intensief met elkaar willen gaan samenwerken. Vooral op het gebied van ondersteuning (P&O, financiën) en inhoudelijke taken (Educatie en Media). Taken die nu door iedere bibliotheek afzonderlijk worden uitgevoerd, kunnen worden samengebracht. De verzelfstandiging van Bibliotheek Rotterdam (van Gemeentebibliotheek naar een stichting) zal hierin een grote rol spelen. Met de bibliotheken aan de oost kant van Capelle – en de zuidkant van Krimpen aan den IJssel wordt op inhoudelijke gebieden, op uitvoerend niveau, samengewerkt.
- Met **Rotterdam** zijn inmiddels gesprekken gaande om de **samenwerking te intensiveren**. De wethouder heeft zich positief uitgelaten over verregaande samenwerking. Op dit moment wordt geïnventariseerd op welke gebieden nader samengewerkt kan worden, zodat knelpunten binnen de organisatie op een goede en constructieve wijze aangepakt kunnen worden. De verwachting is dat er in december een intentieverklaring ligt om vanuit Bibliotheek aan den IJssel tot nadere samenwerking te komen. Dit is uitgesproken tijdens een bestuurlijk overleg met de wethouders van Capelle en Krimpen aan den IJssel

(wethouder Rotterdam was onverwacht verhinderd), de beide directeuren en de voorzitter van de raad van toezicht.

Ontplooiing van commerciële activiteiten

- Door het sluiten van de vestiging 's-Gravenland is het mogelijk de ruimte aan een commerciële partij te verhuren (IJsselkids). De huuropbrengsten kunnen ingezet worden voor het inrichten van servicepunten in de diverse wijken;
- Schollevaar zal voor een deel verhuurd gaan worden aan derden. Op dit moment zijn er drie partijen die geïnteresseerd zijn;
- Sinds enige jaren wordt de ontvangstruimte op de Centrumvestiging gehuurd door de gemeente voor de ombudsman;
- Sinds enige jaren huur het Albedacollege voor twee dagdelen de ontvangstruimte;
- Sinds jaren wordt een hoekje van de Centrumvestiging verhuurd aan ING voor een giromaat;
- Sinds jaren wordt de scheidingswand met het Theater verhuurd aan kunstenaars die hun werken willen exposeren;
- De kunsttuleen huurt een deel van de ruimte aan de voorkant bij het Stadsplein;
- Gespecialiseerde medewerkers worden met regelmaat ingehuurd door collega-bibliotheken op basis van een uurvergoeding;
- Diverse activiteiten, zoals CapelleCampus, vinden plaats door het inhuren van de bibliotheek als organisator;
- Het komende jaar zal er onderzoek gedaan worden naar de wenselijkheid van een koeriersdienst voor het halen en brengen van de materialen naar de klanten tegen betaling.

Er zijn inmiddels diverse gesprekken geweest met horecaexploitanten voor het mogelijk vestigen van een restaurant/café in de Centrumvestiging. Alle partijen gaven aan de omzet t.o.v. de investering niet interessant genoeg te vinden.

Gebouwen

De eerste gesprekken over '**-Gravenland** zijn van januari 2011. Na de taxatie en gesprekken met de kandidaat koper (een pensioenfonds) is er een tijd onduidelijkheid geweest over de groenvoorziening bij het kinderdagverblijf (kdv). Na interventie van de wethouder is daar schot in gekomen. Begin 2012 heeft de bibliotheek een makelaar in de arm genomen en het pand nogmaals te laten

taxeren. In juni 2012 kwam het pensioenfond met de mededeling dat hun beleid sinds enige maanden was gewijzigd en zij niet langer in kdv willen beleggen. Het heeft daarna enige tijd geduurd voordat IJsselkids met concrete bouwplannen kwam. Deze zijn nog in behandeling genomen door het pensioenfonds, maar uiteindelijk is afgezien van de koop. IJsselkids heeft daarna contact opgenomen met de bibliotheek, augustus 2012, en we zijn nu in de onderhandelingsfase over de huur.

De mogelijkheid bestaat, indien het gehele pand door IJsselkids wordt gehuurd, het pand alsnog in de verkoop te doen. Dit kan voor een belegger een interessant object zijn.

Indien de extra verhuur (deel bibliotheek) niet door zal gaan, levert dit inclusief de frictiekosten een **tekort** op in de begroting van 2013 van € 88.114,-

Vertrouwelijk:

Op dit moment zijn er gesprekken met een grote organisatie (beursgenoteerd) betreffende de verkoop van de **Centrumvestiging**. De bibliotheek kan op basis van afspraken de helft van het pand terug huren, met de optie zich binnen vijf jaar geheel terug te trekken naar een andere locatie. De opbrengsten kunnen ingezet worden voor de verbouwing van de Centrumvestiging, het realiseren van de Bibliotheek op School, servicepunten in overige wijken en de digitale bibliotheek voor de pashouders tussen 20 en 60 jaar.

De eerste contacten met een geïnteresseerde koper voor de centrumvestiging zijn van augustus 2011.

Na een verkennende ronde over wensen, eisen en mogelijkheden heeft de bibliotheek in maart 2012 een makelaar in de arm genomen voor taxatie. Op basis daarvan zijn de gesprekken met de mogelijke koper geïntensiveerd en is naar diverse opties gekeken. In juli 2012 heeft de makelaar de opdracht gekregen een eventuele verkoop te begeleiden. Op dit moment heeft de bibliotheek een voorstel gedaan van het aantal m2 en de plek in het gebouw. De mogelijke koper is nu (oktober 2012) aan zet voor een tegenbod. Het aantal m2 en de plek in het gebouw is bepalend voor de verkoopprijs en daarmee de huur.

Op het pand in Schollebaar rust geen hypotheek. Het is voor de bibliotheek de meest goedkope wijze van huisvesting. Een deel van de medewerkers van de centrumvestiging zal het kantoor gaan gebruiken, een deel zal voor dienstverlening zijn en een deel zal verhuurd gaan worden. Van verkoop is nog geen sprake.

De mogelijke opbrengsten van het verkopen van een of meerdere panden dienen geïnvesteerd te worden in de nieuwe ruimtes die de bibliotheek gaat huren. De samenwerking die Bibliotheek aan den IJssel wil aangaan met scholen is meer dan alleen kennisdelen. Het tot stand brengen van de Bibliotheek op school en/of servicepunten in meerdere wijken zal gepaard gaan met het leveren van personeel en ook meubilair, collectie en automatisering.

Indien de gemeente besluit om verder te bezuinigen op de bibliotheek om zo de bibliotheek de opbrengsten in te laten zetten voor huur van huisvesting, is dat kapitaalvernietiging. Binnen enkele jaren zal dat budget op zijn en kan de bibliotheek de huur niet meer betalen. Nu vijf jaar vooruitkijken is van groot belang voor de continuïteit van de bibliotheekfunctie. De korte termijn gedachte dat de panden geld waard zijn en dat de bibliotheek deze nu moet verzilveren is een desinvestering van hetgeen Bibliotheek aan den IJssel heeft opgebouwd en wil voortzetten. Het is ook de raad (destijds) geweest die akkoord is gegaan met het hebben van de panden in eigen bezit. Destijds leverde dat een besparing op omdat kopen voordeliger was dan huren.

Tekort Eigen Vermogen

De jaarrekening 2011 is opgesteld volgens RJ 640. Deze richtlijn geeft aan dat inkomsten van abonnementen basis van baten lasten dient te worden verantwoord i.p.v. op kasbasis. Dit betekent concreet dat de inkomsten worden verdeeld over de maanden waarvoor is betaald. In de meeste gevallen deels het ene jaar en deels het jaar erop. In 2011 is een eenmalige knip gemaakt, waardoor € 129.282,- is doorgeschoven naar 2013. De verwachting is dat in 2013 dit tekort weer is weggewerkt.

Op basis van de huidige kennis (24 oktober 2013) is nog geen overeenstemming bereikt over verhuur van 's-Gravenland en mogelijke verkoop van de centrumvestiging.

Zeker:

- contributievrijdom voor de jeugd t/m 15 jaar
- opzetten van een servicepunt in Schollevaar
- uitbreiden Boek aan huis
- opzetten van een servicepunt in 's-Gravenland
- verhuur deel Schollevaar aan derden
- mediawijsheid voor ouderen
- samenwerking met VBO scholen en de activiteiten
- aangaan van samenwerking voor Bibliotheek op school met nog 2 scholen in 2013
- Openstelling van de centrumvestiging
- intensivering gesprekken met Rotterdam over verregaande samenwerking

Onzeker:

- verhuur pand 's-Gravenland
- verkoop CV
- uitbreiden meerdere servicepunten (middelen niet aanwezig)
- oplossen begrotingstekort 2013

Voor een aantal invullingen verwijs ik ook naar het aangepaste beleidsplan 2013-2015.